

**Quinzenari profa-veu de l'Associació "Minerva,"
Defensor dels interessos morals i materials d'Artá i sa comarca**

Redacció i Administració

Quatre Cantons, 3 * ARTA

Dels treballs publicats ne son responsables els autors

N'os tornen els originals

PREUS

Espanya: Trimestre 0'75 Ptas.
Any. 3'00 »
Estranjer Doble

Se paga
a la
bastreta

Any II

Artá, (Mallorca) 5 de Desembre de 1918

Núm. 58

De l'enquesta

Opinió de D. Rafel Blanes Tolosa

Una de les personalitats de mes relleu dins la vila es sens dupte D. Rafel Blanes Tolosa, el qual te moltissim d'arraigo entre nosaltres no solament per perteneixer a la familia Blanes, que sempre es estada protectora de tota obra que tendeix al progués material i moral de la nostra vila, sino que el s'ha conquistat ell també seguint les peujades dels seus ilustres antecessors. Per altra part, militant en el partit maurista fou temps enrrera son capd'enter dins aquesta localitat en la que hi fundá el Centio Maurista i aliat amb D. Pere Morell Oleza, dirigí la nostra administració municipal durant una partida de temps, en tot acert; avui encara que retirat de la politica, per poder atendre amb més espai, al quefer de dur a cap la gran millora comensada, de la construcció del Ferro-Carril de Manacor-Artá se preocupa igualment de tot quant tendeix a millorar la nostra vila en tots els ordres i es per tots aquets motius que anarem a consultar-lo referent al *Questionari* de tots conegut.

Amic i entusiaste de LLEVANT nos va rebre amb la major amabilitat en son despaig de sa casa senyorial.

Esbrinat l'objecte de la nostra visita i al solapunt de la primera pregunta del *questionari* amb l'aplom propi dels grans homes que coneixen a fons les qüestions apuntades, nos respongué extensament a tots els punts. Vataqui la seua contestació:

¿.....?

An es meu modo de veure, els principals problemes a resoldre dins Artá, son els referents a *Escoles, Aigües i Clavegueres*; Depòsits d'aigo; carniceria i Pescateria; Matadero; Beneficencia municipal; Rentadors públics; Correus i Telégraf; Acabament de les obres comensades, Reforma del carrer de *La Escalera* i de la que desde la Rectoria va a l'escalonada de St. Salvador; Colocació de canals en les teulades; Construcció de cisternes; Servici fúnebre; Establiment de una *Cortera* i la construcció de algunes assolls a fora vila i de cabuda suficient per tots els pores que s'engreixen en l'interior d'Artá.

¿.....?

Respecte a l'orde en que s'hajen de resoldre, som partidari de no deixar per demà lo que puga fer-se avui i com enteng que Artá té medis que li sobren per realisar-les totes d'un cop es per aixó que crec que s'han d'investir totes amb ú. solament perlongand aquelles en que se necessitin molts de materials que a causa de les circumstancies actuals han pujat a preus exorbitants, i sols en el cas en que l'opinió pública no responga, es a dir, de que no puga disponder-se dels dobbés necessaris, es quant s'ha d'anar al escalonament d'elles; cosa que no crec que soccesca dins Artá, si se desija de bon de veres la reforma d'aquesta vila.

¿.....?

Suposada la bondat del modern sistema pedagògic, la meua opinió es que s'investesca la construcció de dues escoles graduades a fora-vila, una per nins i un altra per nines, completament separades una de l'altra i amb tot el personal i material necessari per donar una bona i sólida instrucció a tots ells, demanant per de pronta al Estat, totes les subvencions que se puguen i después de lo dit, es clar que no som partidari de que s'habiliti per centres docents, cap edifici ja vei fins i tot amb caràcter interi, per alló de que una volta acostumats a les interinidats se converteixen casi sempre en definitives.

¿.....?

La canalizació de les aigües está tan intimament lligada a la xerxa de clava ueres, que no crec que puguen separar-se una de l'altra, per lo qual crec que la realisació d'aquestes dues grans millores ha de fer-se al mateix temps, i obligant de tot d'una a empalmar amb la claveguera pública a tots aquells edificis pròxims a ella, així com també a construir els moderns depòsits d'aigües brutes an aquells altres que no disfrutin de les ventajges que dona l'estar aprop d'una claveguera.

¿.....?

Si no recori malament existeix un projecte presentat per l'enginyer Sr. Sastre i si com supòs, es del gust del nostre Ajuntament, no importa preocupar-se ja de un nou estudi, cosa que per de pronta ja encarregaria en cas de no mereixer el del Sr. Sastre l'aprovació de la nostra Corporació Municipal.

¿.....?

Creo que lo millor seria vendre la casa del Sr. Alcover i si no se trobás comprador per ella, llavonces la habitaria per Correus i Telégrafs cobrant al Estat el lloguer corresponent a Correus, advertint que encara que instalats en ella els servicis citats, si se presentás ocasió de vendre-la l'aprofitaria, perque enteng que per moltes causes, les ja esmentades oficines es de grandissima utilitat que se trópiquen establides a *La Sala*. (1)

¿.....?

Com gracies a Deu i segons expressió gráfica d'un amic artanenc, existeix en el nostre *Jutjat Municipal* *peste de pau*, crec que seria suficient habilitar en el mateix Ajuntament les dependencies necessaries per aixó, sense oblidar un departament que servis p'els qui desgraciadament tenguessen de ser agafats i detenguts.

(Seguirá)

(1) Avui la casa citada ja está venuda. N. del D.

COMUNICACIÓ

El Centre Regionalista de Ciutat, seguint la corrent renovadora del mon, ha volgut escoltar els batecs de tots els ajuntaments de la nostra Illa en la qüestió de l'autonomia qu'avui te en ebullició a Catalunya i altres regions d'Espanya.

Vataqui la comunicació qu'a cada Corporació Municipal mallorquina ha enviada:

Aquest Centre Regionalista al contemplar l'imminencia, en moltes regions espanyoles, d'un triunt de les doctrines autonomistes i principalment d'un deslliuració cultural i espiritual, encara que lamentant no poder aixecar la veu dins cap de les corporacions municipals de Mallorca per no tenir hi representació, no vol deixar de cumplir un de sos devers patriotics que és recordar respectuosament a V. que l'enjarrament politic en que nos troben les corrents vitals del regionalisme no és convenient a la dignita tradicional de la nostra patria Mallorca; i per aixó molt efusivament suplicam a V.

1.er Que posi a discussió entre els diversos elements del consistori que dignament

presideix, el tema de la autonomia municipal.

2.^{on} Que com a primera passa per a constituir al nostre poble per una pròxima autonomia regional, demani l'Ajuntament de sa presidència al Govern d'Espanya, que declarat oficial el mallorquí dins tot el territori de la nostra illa.

Que es demani urgentment que Mallorca sigui àrbitre de tota la ensenyança pública primària i secundària.

Que apoi la idea d'una oportuna assemblea de tots els municipis de Mallorca per constituir unes bases de règim autòmic administratiu i polític dins l'unitat federal de l'Estat espanyol.

Espera aquest Centre Regionalista que es farà V. càrreg de la transcendència dels moments i que un abandonament, ara, per part de Mallorca dels seus drets morals i de ses prerrogatives materials, pot ésser la fatal ruïna de la nostra personalitat com a regió aïllant, abans que tot, de sa fasomia històrica i de sos atributs característics; i que per consegüent sabrà encaminar el poble que representa per les rutes de la llibertat serena i deixarà al marge, lo mateix que tots els regidors de l'Ajuntament que presideix, les diferències i apassionament partidistes.

Deu vos quart.

EL COSELL DIRECTIU

Ciutat de Mallorca, 22 Novembre de 1918

La isla de Oro

¿Qué tendrá de sobrenatural, esta isla, que ha merecido el magnífico galardón de «La Isla de Oro»?

De sobrenatural, nada; de bellezas naturales, mucho.

Al leer el reluciente título que encabeza estos rápidos renglones, de la idea... de un fantástico cuento oriental o de una realidad positiva... de una isla ricamente favorecida de minas prodigiosas en abundancia del actual rey y señor de la tierra, del riquísimo metal oro.

No; no se trata ni de lo uno ni de lo otro. Los verdaderos tesoros que la isla encierra, consisten en su afable ambiente popular, su clima benéfico y saludable, sus agrestes montes y valles magistrales marinas y en su conjunto de tranquila placidez. «La Isla de Oro», es un sublime poema donde la sabia naturaleza dejó para siempre esculpido todos los encantos de su mágico poder.

Artistas, literatos, turistas geógrafos, médicos y agrónomos han coincidido todos en que Mallorca por sus pintorescos panoramas, por sus clásicas y encantadoras costumbres, por su clima placentero y por su variedad de productos agrícolas le han adjudicado muy merecidamente el sugestivo mote de «La Isla de Oro».

Por una rara coincidencia acude a mi mente el recuerdo de la tiple Marina Querol, cuando vino al «Lirico» de Palma a estrenar «La gallina blanca», que al final de uno de sus couplets decía:

«... pues me gustaria
vivir siempre aquí
si tuviera diez mil duros
y una torre en Porto-Pi.»

El gran escritor Santiago Rusiñol en una de sus obras la ha titulado, algo despiadadament, «L'illa de la Calma», ridiculitzant algunes petites costumbres i no profunditzant detenidament, en su generalitat, la vida i costumbres del verdader i simpàtic

caràcter mallorquí. Que bello y justo sería si mañana el mismo u otro autor publicase otra obra bajo el título de «L'illa de la Dolça Calma»... ¡Isla dulce y placentera! ¿Quién no admira con veneración tus maravillosas cuevas de Artá y las fantásticas de Manacor? ¿Quién no se siente transportado en un misterioso ensueño al contemplar tu costa bravía y tus bosques perfumados por la natural vegetación? Yo te admiro y te venero con religioso cariño, como si tus tranquilas glosas fueran algo de mi sentir, como si tu clásica y típica sencillez fuesen algo de mi alma que no admite nada de recelos ni traiciones.

JAIME PALMER ESCALAS

Mallorca, Octubre 1918.

Avicultura

L'incubació artificial

Molt estesa està a Mallorca l'equivocada idea de que els pollets nats d'incubadora o com vulgarment se diu de màquina, no viuen, i moren sense arribar a obtenir el seu desenvolupament complet, però es necessari desistir de tal idea i tenir sa plena seguretat de que si l'incubadora es racional i ben construïda, els pollets neixerán bons i robusts i arribarán al seu complet desenvolupament exactament igual que si provinguessen de lloques.

Fa molt de temps que se coneix l'incubació artificial si que baix de distintes formes; la humana, la de posar ous dins famés i la calentó dels fems aviva el germen, i la dels forns i caixes si que de cada dia s'ha perfeccionat i podem dir que l'incubació artificial i cria dels pollets està resolta en ses incubadores e hidromares construïdes a consciència i baix una direcció competent.

Egipte i China en temps molts veis ja practicaven l'incubació artificial i la prosperitat dels reines d'Egipte Damasc i Jerusalem, era deguda en gran part a tal indústria, i es forns o covadores del egipci que en el seu país se designaven en so nom de mamals arribà a produir segons varis autòrs, 100 milions de pollets anualment.

A Europa ses primeres manifestacions de l'incubació artificial daten del segle XV i de la època en que Carlos VII de França tractà d'imitar a Amboise lo que Aristòtil i Plini intentaren a Florencia i Venècia; però anaqüi se deu l'història del mamals de Egipte i les caixes xines fou a l'Espanyol R. P. Juan Gonzàles de Moncada que donà a conèixer dins Europa tal indústria.

El primé aperat incubador de resultats pràctics dins Europa fou dat a conèixer l'any 1860 per Carbonnier i modificat per Deschamps figurà a l'exposició Universal de París l'any 1867.

Avuy l'incubació artificial està regonescuda i admesa com a cosa resolta satisfactoriament i perfeccionada fins a resultar més segura que l'incubació natural, per dependir de la voluntat de s'home subjecte a unes lleis o a un maquinisme dat, i no a la voluntat de la gallina.

Fa uns set anys, que degut a la meua afició a l'Avicultura, vaix fer construir una covadora prenguent per patró una de francesa fent-li unes modificacions i quant vaix carragar-lo d'ous per primera vegada vengué un senyó amic meu i va di quant la va veure; no arribarás cap pol a port, porque tots els nats d'incubadora moren antes d'arribar a grossos.

Aquella manifestació m'entristí, i posà duptós tota vegada que no coneixia l'incubació més que en teoria i per lo que havia llegit, i aquell amic meu me digué que a ell, li costava per experiència. Passà el temps i nequeren el dia que tocava els pollets sans i poderosos i vaix aprofitar per prová si era ve lo que el meu amic me digué, una lloca que tregué ei meteix dia, els pollets, i li vaix baretar els dotze seus en dotze nats de sa covadora i tots ben senyats. Passaren dies i més dies i cap pollet dels que manava sa lloca, que eren de sa covadora se morí, i de ses baixes que tenia dels 70 restants seguien una proporció exacte els 12 nats de lloca que anaven amb ells, i vaix convencer-me de que morien per falta de calor de sa mare i esment dura it la seva infància i no per covats de màquina.

Aixó no vol dir que totes les covadores treguin pollets robusts i sans, porque hem de tenir en conte que moltes covadores son fetes per gonyar dobbés els constructors sense ajustar-se tal com deven a les exigències que demana l'ou durant el període embriològic.

Si volem gallines ponedores, no hem de d'olvidar que ses mallorquines pures hann son, però també son refractaries a covar i ademés de tot aixó al agricultó li convé més que a ningú l'incubació artificial.

El pagés diu: quant ségui hauria de tenir cent, docents, trecentys pollets que començassin a menjar molt i que pasturassen per aprofitar ses espigues, llevoretas, cuquets etc. i per lo tant haurien de tenir dos mesos i mitx i com per fat i fat, posa sa covadora tal dia, i descap de 96 dies es pollets tenen es dos mesos i mitx i poren corre per dins es rostro i cercarse la vida i solsament costá al pagés, una grapateta de manjar per completar sa racció i fer que vagin a dormir completament plens.

I com els pollets fins al dos mesos i mitx no son molt costosos resulta que amb poc gast podem criar un parei de cents pollets i per haver pesturat i fet molt d'exercici i cercats cuquets, erbetas, llavoretas i espigues perdudes, podem dir que s'alimenten amb una relació nutritiva perfecta porque tenen guent llibertat cerquen lo que el seu organisme me les demana i creixen com carabasseres, i quant veim que ella se fan molt enfora i venen els horabaixes en so gavaix casi buit, hem de augmentar-los sa grapateta i vendre tots es gallets i polletes que no mos agradin i passar al galliner les que volguém dexar per l'any vinent per ponadores.

Així se poden criar els pollets en poc gast però hem de acudir a l'incubació artificial si els hem de criar en grossa escala.

L'incubació artificial està resolta satisfactoriament; sols hem de tenir en conta aont la compram i que tenguem bones referències de tal o qual sistema.

Per comprá hem de sebre que compram.

Si se «grippe» no m'ho impedeix i seguec bó, (Deu heu vulga) en el més qui ve, vos parlaré de s'animalet qui deu la doma: s'endot.

L'amo de sa clasta

La nostra enquesta

Ho varem prometre en el penúltim número d'aquest quinzenerari i ho hem de cumplir. Avui comensam la publicació de les varies entrevistes qu'hem tengudes amb la major part dels prohoms de la nostra vila que s'interessen per lo qu'afecte a la seva administració.

Si bé es vé que son moltes les contestacions ja hagudes, també o es qu'en falten algunes encara a rebre, les que a pesar de lo que deiem quant publicarem el *Questionari*, serán admeses perque com sos autors se reservaren donar-les-mos per escrit abans del 31 d'Octubre, l'epidemia gripal los impedi cumplir sa paraula i hem cregut qu'aquest era un motiu prou fort per no exigir-los el cumpliment de les condicions posades.

Avui, passada ja l'epidemia, i per tant casi bons tots els consultats, no hem volgut retardar més la publicació de les contestacions per estar segurs de que les poques que mos falta rebre, estarán ben aviat en poder nostro.

¿Amb quin ordre les publicarem? Lo més propi seria amb l'ordre en que feren les consultes, pero desde'l moment en que algunes personalitats mos han suplicat que no publiquem les seves en els primers llocs, no mos queda altra remei per atendre son prec, que canviar l'ordre, i seguir el que millor nos vendrà.

Novament, hem d'expressar a totes i a cada una de les persones que han tengut a be donar contestació a les nostres preguntes, el més coral agraiment i voldriem qu'el poble sapigués rebre i agrair així com deu els consells que desde aquestes columnes li anirán donant sos capdeventers, com també qu'els cridats d'aquí en avant a regir la població, abans d'entrar a la *Casa de la Vila*, repassassen be les opinions que publicam, ja que les servirán de norma i d'orientació en les embuïoses qüestions municipals.

De l'epidemia reinant

Gracies a Deu, se pot dir que la vila d'Artá es arribada a la normalitat en lo que atanya a l'epidemia gripal. Desde el dia quinze del més passat no hi ha hagut cap defunció de resultes de tal malaltia; el n.º d'atacats segons els partes del Inspector de Sanitat es estat el següent:

Dia 16.—2 atacats, el 17 també 2 i el 18 no més 1. Desde el dia 19 fins al 23 no hi ha hagut cap baixa. Del dia 24 al 27 inclusiu n'hi hagué una cada dia i el 28 dues el 29 sols 1 i els dies 30, 1 i 2 cap ni una.

Així podem donar-la per desapareguda i Deu fassa que no torni. Al dos podem congratular d'haver estat un dels pobles sants manco víctimes ha causades, gracies a Deu.

Ara una volta acaba la ja passa mos toca dir qu'el poble deu haver de quedar reconegut a tots els qui s'han sacrificats per ell, ja assistint desinteressadament an els malalts ja donant disposicions per la salut pública.

I ja que no mos es possible citar a molts, perque molts si han exercida la caritat ho han fet secretament, al manco hem de renovar un elogi per les Germanes de la Caritat de la vila per sos servicis prestats amb constancia heroica. També en mereixen un especial D. Pere Morell i de Oleza, qu'en tot el temps de l'epidemia no ha reparat en sacrificis per ajudar a les tasques directives del Ajuntament i pecuniariaient ha contribuït d'una manera molt laudable als gastos d'esveïment de tal hoste. No volém deixar de tributar-lo tampoc al segon tinent-batlle D. Juan Casella el qual, encarregat del mando en tot el temps cumpli amb escreix els devers del càrreg qu'an dies com aquells son penosos a carta cabal. Digne d'elogi també D. Lluís Despuig el qual envia desde Ciutat

un donatiu de 500 pts. p'els pobres atacats, i ho son també tots els qui calladament han contribuït a auxiliar les famílies necessitades. Deu a tots les pac la caritat.

Rellegint l'escrit sobre l'epidemia del numero 56 d'aquest periódic, hem pensat si podria interpretar-se malament lo que deiem sobre la falta d'educació moral i de la poca voluntat de donar-n'hi de part d'aquells an a qui toca preocupar-sen. Entenguís que tot alló se refereix en absolut a la educació moral que podria rebre el poble en les escoles, si els qui poden atendre a resoldre aqueix problema s'en preocupasen així com deuen. No mos referirem a l'educació moral que pot emanar d'altres institucions. Que consti.

CRÓNICA

DE C R O N I C A

METEOROLOGIA.—Per fi s'es estirat el temps. Fins casi an el cap de més seguiren els dies plujosos i fins a principi de la quinzena segona d'Octubre refermá amb tal furia la pluja qu'un dia ratjá a voler tot lo dia i continuá tota la nit produint una torrentada tant o més forta que la descrita an el n.º 55. An el pont del torrent del Millach s'en dugué tot lo qu'havien reconstruït els caminers, i lo mateix socceí en el pont de Capdepera que queda en estat deperill. A Manacor fou més gros encara, segons conten els demés confreres. Enguany va debrou pareix. Amb les esportallades no més, els mestres de paret seca tenen feina per l'any.

AGRICULTURA.—Ara que s'ha posat de bon sol, i la terra ja ha aixugat un poc la gent pagesa, se dona pressa a sembrar. Com es natural, tothom voldria sembrar a la una i no hi ha brassos ni pareis suficients. Per aixó han aumentat ferm els preus dels jornals del camp. El de homo oscila entre 3 i 4 pts. i el de pareis entre 6 i 8. ¡Ja son bons preus!

MALALTA.—Se troba malalta de bastanta gravetat la Sta. D.ª Elisabet Blanes Tolosa, havent-li abministrat el Sant Viatic. Que Deu l'alivi si convé.

NOVEL·LA NOVA.—Hem rebut els dos darrers numeros de la «Novel·la Nova» que son «Un Naufranc» monóleg i «El Cas de Sa Il·lustrissima» d'en Poal. Son preu o'io pts.

MORTA.—Dia 24 del més passat ent vista de que madó Cinta, veia qui captava per la vila no obria les portes de cassava i era ja hora-baixa, va fer antrar en sospites an es seu fill si tendria colca cosa de nou. Per ordre del jutge se feu obrir a un ferré, i fou trobada morta dins el llit. El jutge se fe carreg del cadavre i ordená lo que es de llei en semblants casos.

JUNTA DE SANIDAT.—El dia 3 d'aquest més se reuni la Junta municipal de Sanitat la que en vista de que ha passat ja el mal estat sanitatari de la població, ha donat ordre de obrir els Centres, públics autorizar les funcions de Teatre i Cine, mentres no refermi l'epidemia, i comensar les classes en totes les escoles, proposant als mestres que no admetin cap nin convallescent.

DEIXADESA.—An el carré dels Cuatre Cantons fa dies que ratja el grifó públic i ningú se cuida d'arretglar-lo.—En el carré de la Purresa, aprop del grifó de; al cap de baix, hi surt

un auballó que ja no es d'aigo neta, es d'alló més pudenta, molestant tots els veinats els quals han acudit diferents vegades an el batle, però el refrei no ve. I no se crega qu'es cosa de dies, fa més de mitj any qu'esta així. ¡Ja hu vall

AUTO.—Diuen que ja s'ha duit l'Automóvil que desde Capdepera anirà diariament a Ciutat. ¡Benaja els gabellins per esser em-prenedors!

OPOSICIONS.—En les oposicions a places de «Capellá de tropa» després de brillants exercicis ha tret plassa el nostre amic i paisá D. Francesc Sureda Blanes Pvr e. S'en va destinat a Larache. Sia enhorabona.

FOC.—En la passada quinzena, entre dia se pegá foc casualment a una cocheria del Carré Nou. Se cremaren alguns teixos de llenya i ja prenia un carretó; però com era diumenge i a la plassa mercat hi havia molta gent, tothom comparegué i en pocs moments s'apagá el foc, sense que hi hagués cap desgracia personal.

CUMpra.—Sembla que no se deixarà la fabricació de gaseoses i sítons, perque l'amo'n Juan Terres, ha comprada la fábbrica que tenia en Toni Graciósé (a. c. s.).

¡ES BEN HORA!—Si, es ben hora de posar retgit an el joc. Per tot se juga descaradament. Com en temps de l'epidemia no se permetia jugar a cartes, se jugava al canonet, dins casinos en les carreteres i fins an els llocs més céntrics de la població, i no a pesa petita, no, a pesseta per cap. Diumenge passat vérem un rébol amb tretze pessetes en plata damunt. Fins a la llum dels senals es jovenets en les vetlades juguen a set i mitj. ¡Es un escandol ¡An a que hem arribats!

REGISTRE

MORTS

- Dia 17 Octubre.—Maria Angeia Pou Bordoy viuda, de 88 anys, mor. natural.
- Dia 17.—Francesc Sureda Miquel (a) de Son Figuera, fadri, 15 anys de Febres tifoideas.
- Dia 24.—Catalina Artigues Huguet (a) Cinta, viuda de 82 anys, de mori natural.

Total 3.

NAIXEMENTS

- Dia 16.—Miquel Gimenez Muntaner.
- „ 16.—Juan Miquel Cursach.
- „ 17.—Josepa Lazaro Ferrer.

Total 3

MATRIMONIS

- Dia 16.—Pere Reus Llull (a) Pindango amb Catalina Ferrer Pastor (a) Verneya.
- Dia 16.—Francesc Balaguer Llabrés amb Magdalena Ginard Ginard. Tots fadrins.

Total 2

GRAN COLMADO A TÀNENC d'en GUIÈM BUJOSA (a) Ganancia

SE VENEN BONS I BARATO

Comestibles de tota casta, licors, dolces, galletas, etc., etc. • Grandlòs surtit de Perfumeria

Aquesta casa es s'unica depositaria dins Artá del ANÍS TUNEL

Fixau-vos be en sa Direcció: **CARRE de PALMA, 3 ARTA**

S'agencia Bujosa (a) Ganancia serveix amb esment, puntualitat i barato qualsvol encàrrec se li faça per ciutat i pels altres pobles de Mallorca

Despaig a Artá: Carré de Palma, núm. 3 ☞ Despaig a Palma: Estanc d'es Banch de s'Oll

Grandes Almacenes

: *San José* :

de
Vda. Ignacio Figuerola

Sastre de Camisa a Merceria Zapateria Pañeria
de la casa Confeccion Lenceria
Géneros de punta Seda, Filicó para Vaje
OBJETOS DE REGALO

Depósito de máquinas parlantes
— PATHEFONO —

— PRECIO FIJO —
Brando, 7 9, 11. Bo. no. 118 ☞ Teléfono, 217

Disponible

NO COMPREU CAFÉ
que no passeu abans per sa botiga d'en
JAUME CABRER
que'l té bo i fresc
Allà he-i trobareu tota casta de
comestibles i a tot preu
ARROS, VERDURES, PATATES, etc.
Carré de Antoni Blanes Juan - Antea Puput

FARMACIA
DE
Llorens Garcies
OBERTA A TOTES HORES
Són les preparacions tradicionals
Alzarops de quoc del Sr. Moloy
preparat amb erba cuquera d'ARTA
PLASSETA D'ES MARXANDO

GRAN BOTIGA
AMB GÈNERO DE TOTA CASTA I A TOT PREU;
— CALSAT FILLI DE MODA —
A CANA VIVES
CARRÉ DE PARROQUIA, 1

CAP BOTIGA
VEN EN MILLOS CONDICIONS QUE SA D'EN
Juan Vicens (a) Jan
Tota casta d'articles, comestibles, galletas, etc.
ES REPRESENTANT DE SA PERFUMERIA
L. GACCIO
TE DEPOST DE MAQUINES DE COSIR
PAPPI I AUCONS
Com també tota casta d'istroments musicals. Banderies, Guitarras, etc.
DIRECCIO: — ALCARIOT, 3

Ebanisteria
y
Magatzem
de motbles
D'EN

Miquel
Morey
Parroquia, 7
- ARTA -

RONDAIES
DE MENORCA
per
Andreu Ferrer
Un volum **2 Pesetas**
en 4.^a
REMANAULES A LA LIBRERIA DE
FERRER I SUREDA
ARTÀ

En aquesta administració
podreu encarregar
tota casta de
IMPRESOS
Se serveixen amb profitut

LIBRERIA, PAPALERIA
I CENTRE de SUSCRIPCIONS
DE
Ferrer i Sureda
Aqui trobareu paper de tota casta a la menuda i en gròs, plis
llibretos, tintos, llapicaria, etc. etc.
llibres escolars i relligiosos
— A PREU DE CATALEG —
s'encomanden de tota casta en tota puntualitat
QUATRE CANTONS, 3 ARTA

Ensaïmades i Panets
En lloch se troben millós que a la
Panaderia Victoria
ESFORNOU
DE

Miquel Roca Castell
A sa botiga he-i trobareu
sempre pans, panets,
galletas, bescuits,
rollets, i tota casta de pasticeria
TAMBÈ SE SERVEIX A DOMICILI
Netedat, prontitat, i economia
DESPAIG Carré de Palma 3 bis. ARTA